

Pelastakaa Reittivedet ry:n Järvipäivät Saarijärvellä 13.-15.8.2021

Käpylamminnevan kunnostustalkoot pe 13.8. klo 10 –

Hyvät luonnon ystävät !

Taustaa

Tervetuloa Saarijärven Kohmulla sijaitsevalle Käpylampi-tilalle. Sain tämän tilan perinnöksi isältäni Reino Hakkaraiselta. Hän oli ammatiltaan metsäteknikko ja metsäalan ammattilainen. Metsäalalle hän lähti jo heti 1940-luvun alussa ja valmistui Tuomarniemen metsäopistosta metsäteknikoksi 1949. Tämän jälkeen hän työskenteli Myllykosken Paperitehtaat Oy:llä ja Yhtyneet Paperitehtaat Oy:llä vuoteen 1974, jolloin ryhtyi itsenäiseksi metsätalouden harjoittajaksi. Tätä sarkaa hän hoiti kuolemaansa 2009 asti. Isäni oli metsiensä hoidossa oman tiensä kulkija, puhui metsien monimuotoisuuden ja jatkuvan kasvatuksen puolesta. Professori Erkki Lähde kuului hänen ystäväpiiriinsä. Isäni oli kuitenkin oman aikansa lapsi, ja ojitti soita metsien tuoton parantamiseksi. Vesiensuojelun merkitystä ei hänen aktiivisina työvuosinaan ymmärretty niin kuin olisi pitänyt. Esimerkkinä tästä on Käpylampi -tila ja sen sisällä oleva Käpylamminneva.

Käpylampi on 170 hehtaarin kokoinen, suorakaiteen muotoinen, hyvin moni-ilmeinen tila. Tilan selkeä muoto tekee siitä helposti hallittavan kokonaisuuden. Minulle Käpylampi on ekosysteemi, jossa harjoitan metsätaloutta luonnon ehdoilla. Metsänhoidollisia periaatteitani ovat peitteellinen, ja luonnonmukainen metsänhoito.

Saatuani Käpylampi-tilan tein hoitosopimuksen MetsäGroupin kanssa. Katsoin tämän välttämättömäksi, sillä 170 ha kokoinen tila vaatii metsäammattilaisten osaamista. Luontoarvot huomiointiin liittämällä Käpylampi FSC –sertifikaattiin. Keskustelujen ja maastokäyntien avulla olemme etsineet yhteistä näkemystä ja olemme tässä hyvin onnistuneetkin. Vahinkoja on sattunut, mutta niitä on korjattu ja yhteistyö on ollut joustavaa. Metsätalouden ja luontoarvojen yhteensovittaminen vaatii kuitenkin jatkuvaa aktiivisuutta metsänomistajalta.

Käpylampi ja Käpylamminneva

Liikkuessani Käpylamminnevan alueella aloin ihmetellä laskuojaa, joka lorotti metsäojien vedet ja valumavedet naapurien mailta suoraan Käpylampeen sen veden laatua heikentävästi. Vähitellen syntyi ajatus siitä, että jospa Käpylampeen tuleva laskuoja tukittaisiin ja vedet ohjattaisiinkin uutta ojaa pitkin nevalle. Yritin löytää hankkeelle rahoitusta mm. Metsäkeskukselta, joka ei kuitenkaan ollut millään tavoin kiinnostunut näin pienestä yksinäisestä hankkeesta. Niinpä päätin rahoittaa ja toteuttaa hankkeen omalla kustannuksellani.

Suunnitelma jalostui MetsäGroupin metsäomaisuuteni hoitajan Aki Lahtisen kanssa hyvässä yhteistyössä. Hanke toteutettiin kevättalvella 2018. Edellä mainittu laskuoja tukittiin ja vedet ohjattiin uutta ojaa pitkin ojitetulle Käpylamminnevalle sen vesitaloutta parantamaan Käpylamminnevalle kaivettiin kaksi keräily- ja laskeuma-allasta. Nevalta lähtevät ojat tukittiin, jotta vedet saataisiin pysymään Käpylamminnevalla mahdollisimman hyvin.

Hankkeen yhteydessä Käpylammin pintaa nostettiin noin 40 cm patoamalla ojaa, jota pitkin Käpylampi laskee vetensä metsäojien, Soidinsuon ja Harinkaanpuron kautta Pyhäjärven Kurenlahteen. Käpylammin lähellä on Syrjäharjun pohjavesialueeseen kuuluva avolähde, kooltaan noin 2 m x 3 m. Tämä lähde pulputtaa pientä ojaa pitkin pohjavettä Käpylampeen, jonka veden laatu kirkastuu kirkastumistaan.

Kunnostustalkoiden tarkoitus

Kokonaisuutta ajatellen Käpylamminnevan ennallistamishanke on edennyt hyvin ottaen huomioon, että hankkeen käynnistämisestä on kulunut vasta reilut kolme vuotta.

Ojitetun suon ennallistaminen vaatii kuitenkin kärsivällisyyttä. Luonnossa on asioita, joita vastaan ei voi taistella, sillä luonto toimii omilla ehdoillaan.

Eräs ongelmakohta on ollut vedenpinnan nouseminen keväällä suon koillislaidalla olevalle metsä-autotielle. Vedenkorkeutta olisi mahdollista säätää avaamalla ojaa, joka johtaa vedet pois Käpylamminnevalta. Tämä olisi kuitenkin ristiriidassa ennallistamishankkeen kanssa. Näyttääkin siltä, että on hyväksyttävä, että veden pinta nousee sellaiselle tasolle, että metsäkoneet joutuvat tulevaisuudessa mahdollisesti käyttämään toista reittiä ajaessaan tilan perukoille.

Käpylamminnevan ennallistamisessa ja kunnostamisessa on tärkeää saada pysymään vedet suoalueella. Tämä tapahtuu siten, että tukitaan ja padotaan ne ojat, jotka johtavat vesiä vapaasti metsä-autotien vieressä olevaan ojaan ja sitä kautta lopulta pois Käpylamminnevalta.

Ennallistamisprojektissa 2018 ei ollut mahdollista peittää suolle kaivettuja ojaia. Peittämällä näitä ojaia nopeutetaan suon ennallistamista ja veden tasaisempaa leviämistä. On kuitenkin tärkeää jättää nevalle avovesiä linnustonkin takia. Tavoitteena on luonnollisesti parantaa suon kykyä toimia hiilinieluna sekä pyrkiä vähentämään humuksen ja ravinteiden pääsyä Harinkaanpuron kautta Pyhäjärveen.

Käpylamminnevalta, erityisesti ojien pientareilla on runsaasti hieskoivua ja mäntyäkin. Koska ne eivät tässä laajuudessa sinne kuulu, ne poistetaan ja niillä peitetään ojaia. On kuitenkin hyvä jättää nevalle riittävästi linnunlaulupuita ja teereille tarkkailupuita.

Puustoa poistamalla avataan maisemaa siten, että saadaan näkyviin suomalaisema. Laskeuma-aldaiden läheltä poistetaan puusto lähes kokonaan, jotta saadaan teereille ja riekkoille riittävä soidinalue. Käpylamminnevalta on aikaisemmin ollut runsas teerikanta ja riekkojakin on havaittu.

Tämän päivän tavoitteena on tukkia kolme ojaa, raivata teereille soidinaluetta ja poista ylimääräistä puustoa metsäojien reunoilta.

Iloitsen siitä, että olette näin runsaslukuisesti ottaneet Käpylamminnevan kunnostamisen omakseen ja kauempaakin saapuneet talkoisiin. Tämä kunnostamispäivä on yksi vaihe Käpylamminnevan ennallistamisessa tulevien sukupolvien hyväksi. Ennallistamishanke jatkuu tämänkin päivän jälkeen. Toivotan talkoolaisille työn iloa ja kiitän samalla Pelastakaa Reittivedet ry:tä siitä, että Käpylampi on päässyt Järvipäivien talkookohteeksi.

Esa Hakkarainen
Ilolantie 13
43100 Saarijärvi

